

VEMW

Hét kenniscentrum en dé
belangenbehartiger voor zakelijke
energie- en watergebruikers.

Houttuinlaan 12 KvK 30147022
3447 GM Woerden IBAN NL20ABNA0551408340
T+ (0)348 48 43 50 BTW NL001119904.B01
E desk@vemw.nl www.vemw.nl

Ministerie van Economische Zaken
t.a.v. drs. A.R.D Kenessey de Kenese
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Woerden : 31 januari 2014

onze ref. : E14b01
doorkiesnr. : 0348 48 43 58
e-mail : jvdw@vemw.nl

onderwerp : Consultatie Ministeriële Regeling Gassamenstelling (nr. WJZ/13196684)

Geachte heer Kenessey de Kenese,

VEMW heeft kennis genomen van het consultatiedocument met betrekking tot de 'Regeling van de Minister van Economische Zaken tot vaststelling van regels voor de gassamenstelling (nr. WJZ/13196684) (verder: 'MR'). VEMW maakt graag van de geboden gelegenheid tot het geven van een reactie op de MR gebruik.

Algemeen

Alvorens inhoudelijk op het consultatiedocument in te gaan benadrukt VEMW nog eens nadrukkelijk zich niet te kunnen conformeren aan het regelen van de gassamenstelling in een Ministeriële Regeling (MR). De gassamenstelling is een exclusief reguleringsissue, waarbij er in een lidstaat van de Europese Unie één regulerende, bevoegde instantie is. In Nederland is dat de Autoriteit Consument en Markt (ACM). VEMW is van mening dat de voorgenomen MR niet in lijn is met de Europese regulering.

Het regelen van de gassamenstelling in een MR leidt voorts tot een aantasting van de waarborgen voor, en daarmee de rechtspositie van, representatieve organisaties. De bestaande juridische route via Technische Voorwaarden, met een wettelijk overleg tussen netbeheerders en netgebruikers in het Gebruikersplatform (GEN) en een besluitvormingsprocedure van de toezichthouder, de ACM, biedt de mogelijkheid van een inhoudelijk overleg tussen belanghebbende partijen en een volledige rechtsbescherming tegen een besluit. Deze route biedt én duidelijkheid en bescherming van de netgebruikers. Dat zijn uitgerekend de twee argumenten voor de Minister om de bevoegdheid naar zich toe te trekken middels de MR.

In de toelichting op de MR (hoofdstuk 2) is nadrukkelijk aangegeven dat het doel van de MR is eindgebruikers (consumenten en zakelijk) te beschermen: zij moeten er vanuit kunnen gaan dat gasgebruik verantwoord en veilig is. VEMW herkent dit niet in de MR. In de MR staat dat consumenten gewend zijn aan een constante samenstelling van G-gas. Bij de H-gas gebruikers is dit niet anders, maar hier wordt met geen woord over gerept in de MR. In hoofdstuk 3 van de MR toelichting wordt ingegaan op de verandersnelheid van parameters. Gesteld wordt dat er in het net een dynamiek in de gassamenstelling voorkomt waarop een netbeheerder weinig of geen invloed heeft. Instantane sprongen blijven daardoor mogelijk en daarom zijn er geen eisen opgenomen, terwijl uit dezelfde MR-toelichting blijkt dat er wel degelijk invloed kan worden

uitge oefend op de veranderingsdynamiek door de instrumenten waarover de landelijk netbeheerder beschikt (menging, N₂-injectie, weigering invoeding, e.d.). Daarnaast kan besloten worden om de instrumenten dienaangaande uit te breiden. VEMW is niet overtuigd dat de specificaties die in de MR worden genoemd de veiligheid, de doelmatigheid en de betrouwbaarheid bij de afnemers garanderen.

De MR legt zowel de verantwoordelijkheid als de aansprakelijkheid en de kosten met betrekking tot de volatilititeit van de gassamenstelling, zijnde een veiligheidsissue, bij de eindgebruiker. Dat verdraagt zich niet met het doel van de MR om de eindgebruiker te beschermen, noch met de argumentatie van de Minister van Economische Zaken om een afweging te maken van belangen en kosten die al dan niet ten laste van de netbeheerders, invoeders en gebruikers komen. In de MR wordt het veiligheidsrisico unilateraal bij een marktpartij aan het einde van de keten gelegd. VEMW acht dit onverantwoord en onacceptabel.

Opvallend is overigens dat de MR zich geheel richt op de verbranding van het aardgas, niet op het gebruik van aardgas als grondstof ('feedstock'). Ook voor deze toepassing gelden strenge veiligheidseisen naast doelmatigheids- en milieu-aspecten. Het aardgas wordt immers gebruikt in uitermate complexe en zorgvuldig en nauwkeurig afgestelde chemische installaties.

Verantwoordelijkheden

In de MR zijn entry- en exitspecificaties opgenomen voor H-gas, G-gas en L-gas, en er is aangegeven in de MR toelichting dat de netbeheerders een taak hebben t.a.v. behandelen of bewerken om te voldoen aan de afleverspecificaties. Er is ook een relatie tussen de exit- en entryspecificaties. Naast de netbeheerders en de onttrekkers hebben ook invoeders een (mede)verantwoordelijkheid voor een goede gaskwaliteit. Wat in de MR mist is een invulling van de taak (criteria, middelen, bevoegdheden, e.d.) om te komen tot de meest doelmatige oplossing voor de gaskwaliteit van de voorzieningsketen. De risico's en de kosten worden eenzijdig bij – een deel van – de gasonttrekkers gelegd.

Zo wordt in hoofdstuk 1 van de toelichting gesteld dat de netbeheerders van de regionale distributienetten (RNB's) in tegenstelling tot de netbeheerder van het landelijke gastransportnet (LNB) geen taak hebben ten aanzien van het bewerken van gas. Gelet op het feit dat door invoeding van groen gas op regionale netten de stroming in één richting (van landelijk naar regionaal net) verandert in bi-directioneel, kan geconcludeerd worden dat de situatie niet langer verantwoord en acceptabel is in het kader van veiligheid. Door eenvoudigweg invoedspecificaties gelijk te stellen aan afnamespecificaties worden niet alle veiligheidsrisico's afgedekt. Immers, door menging van gassen afkomstig uit verschillende invoedpunten in het net kan de samenstelling op een afnamepunt instantaan veranderen met een veiligheidsrisico tot gevolg, óók wanneer die samenstelling zich binnen de wettelijke bandbreedte bevindt (zie ook onze opmerkingen onder het kopje 'Wobbe-index'). VEMW vindt dat ook netbeheerders en invoeders verantwoordelijkheid dienen te dragen voor de gaskwaliteit en een deel van de kosten dienen te dragen. Wij zijn van mening dat het reguleringskader hierop aangepast moet worden.

Discriminatie

VEMW stelt een ongelijke behandeling vast tussen G-gas en H-gas, terwijl de mogelijke problemen die ook in de MR worden genoemd voor de verschillende soorten gas vergelijkbaar zijn. Hieronder hebben wij een drietal voorbeelden opgenomen.

G-gas exit krijgt in de MR (bijlage 3 en 5) een PE van maximaal 5, H-gas exit krijgt – vanaf 1 oktober 2014 - géén beperking (MR bijlage 4). Dit is discriminatoir. Bovendien is een maximum waarde noodzakelijk om een garantstelling van een apparatenleverancier (OEM) te kunnen krijgen en daarmee veilig gebruik van aardgas te waarborgen.

G-gas exit krijgt een CO₂-gehalte van maximaal 10,3 (MR bijlage 4); H-gas exit maximaal 2,5 (MR bijlage 3). VEMW is uit oogpunt van non-discriminatie en kostenooptpunt sterk voorstander van het uniform handhaven van een CO₂-plafond van 2,5 voor zowel H-gas als G-gas.

Onduidelijk is waarom de waarden voor landelijke invoer en uitvoer (MR bijlage 5) verschillen van de waarden voor bijvoorbeeld de invoedpunten in bijlage 1, dit terwijl sommige van deze laatste invoedpunten (bijlage 1) vrij dicht in de buurt liggen van landelijke invoer- en uitvoerpunten (bijlage 5). Dit vraagt om een adequate onderbouwing.

Wobbe-index

Onder de kop 'Wobbe-index', hoofdstuk 3 in de MR toelichting, staat onvoldoende over het belang van de index voor de afstelling van gasinstallaties en apparatuur m.b.t. de veiligheid en het bedrijfszeker en doelmatig functioneren. Dit dient verder uitgewerkt te worden in de regeling. Fabrikanten hebben installaties ontworpen op de in de praktijk geldende waarden met een operationele marge van beduidend minder dan 5 procent. Deze installaties zijn niet ontworpen voor de volledige in de MR opgenomen bandbreedte. Levering buiten deze operationele marge vergt een andere instelling van het gastoestel. Ervaring leert dat gezien de omvang van het apparatenpark een ombouwperiode van meer dan één jaar nodig is.

Wij zijn verheugd dat in de MR regionale bandbreedtes zijn opgenomen voor de Wobbe-index H-gas (MR bijlage 3), waarmee enigszins rekening is gehouden met de bestaande praktijk. De MR veronderstelt ten onrechte dat een gasinstallatie de hele regionale band langdurig moet aankunnen en alle variaties daarbinnen. In de praktijk geldt een vrij nauwe leveringsband op een afleverpunt. Hierop zijn de installaties ontworpen. (veiligheid: verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid) en afgesteld (betrouwbaarheid, veiligheid, efficiëntie en emissies). Door te eisen dat een installatie aan de gehele wettelijke band en alle variaties daarbinnen moet kunnen voldoen wordt voorbijgegaan aan de heersende praktijk en wordt de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid bij de eindgebruiker neergelegd. Dit is in strijd met de doelstelling van de regeling om de eindgebruiker te beschermen. Suggestie VEMW: de leverband waarbinnen de Wobbe index kan variëren bedraagt minder dan 5 %, conform (garantie)specificaties die leveranciers van apparatuur en installaties afgeven.

Waterstof

Er wordt aangekondigd dat er in de toekomst meer waterstof (H₂) in aardgas kan voorkomen dan de 0,02% die nu genoemd wordt. Maar er is veel onduidelijkheid t.a.v. de effecten van H₂ uit bijvoorbeeld syngas (bijlage 3) op het systeem. Dit geldt zeker ook voor de installaties van eindgebruikers (issues: dauwpunt en vlamstabiliteit).

Definities

Het begrip Relatieve dichtheid verdient duidelijkheid: de relatieve dichtheid van gas t.o.v. lucht, die wordt berekend door het delen van de volumieke massa van gas en de volumieke massa van droge lucht bij een absolute druk van 101,325 kPa en een temperatuur van 273,15 K (0 °C). Deze druk en temperatuur zijn dus de 'normaal' condities. De 'standaard' condities zijn bij eenzelfde druk maar een temperatuur van 15 °C (gebruikelijk bij comfort-gastoestellen). Bij de calorische waarde wordt het medium gekoeld tot 25 °C. Naast condensatie wordt dan ook voelbare warmte aan de calorische waarde toegerekend. Dit kan ook tot 15 °C of 0 °C worden gedefinieerd. De calorische waarde is dan iets hoger.

RNB: de afkorting staat voor Regionale Net Beheerder, een 'beheerder' dus. De MR definieert de RNB echter als 'gastransportnet'.

Tankmanagement

VEMW

Hét kenniscentrum en dé
belangenbehartiger voor zakelijke
energie- en watergebruikers.

Houttuinlaan 12 KvK 30147022
3447 GM Woerden IBAN NL20ABNA0551408340
T + (0)348 48 43 50 BTW NL001119904.B01
E desk@vemw.nl www.vemw.nl

Per brief zijn eindgebruikers door netbeheerder GTS geïnformeerd dat vanaf 1 oktober 2014 alle restricties verdwijnen t.a.v. het LNG-gas dat geïmporteerd kan worden. In die brief staat voorts dat men naar verwachting door zal blijven gaan met tankmanagement om grote kwaliteitsschommelingen te voorkomen. "Naar verwachting" biedt ons inziens te weinig houvast voor de eindgebruiker, die bescherming verdient. Opvallend is ook dat het onderwerp niet in de MR is opgenomen maar alleen in een brief aan eindgebruikers. VEMW is van mening dat de regeling m.b.t. tankmanagement van de LNG-terminal in de MR opgenomen moet worden: waar mogelijk dient de landelijk netbeheerder tankmanagement toe te passen om grote kwaliteitsschommelingen voor eindgebruikers te voorkomen uit oogpunt van veiligheid.

Afbakening gassamenstelling

Het afbakenen van de gassamenstelling op grond van een geografische kaart (bijlage 6) achten wij onvoldoende. Per afleverpunt dient duidelijkheid te bestaan over de gassamenstelling. Wij stellen voor een volledige lijst op te nemen met de samenstelling per exitpunt.

Wij vertrouwen erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd en gaan ervan uit dat u deze nadrukkelijk onderdeel laat zijn van uw besluitvorming. Vanzelfsprekend zijn wij desgewenst beschikbaar voor het verschaffen van een nadere (mondelinge) toelichting.

Hoogachtend,

w.g.

dr. H. Grünfeld
Algemeen directeur